

Genderhokjesdenken

Caster Semenya op het WK in Doha, vorig jaar. De interseksuele atlete verloor haar beroepszaak en weigert medicijnen te nemen om haar testosteronniveau te laten zakken. © AP

Laatst las ik een artikel dat niet op de sportpagina's stond. De titel was 'LGBTQIAP'. Die qiap zorgde voor de verwarring, lgbt zou ik meteen hebben herkend, zo woke ben ik al. Het ging niet over Wales, wel over lesbisch, gay, biseksueel, transgender en daar kwam nog bij: queer, intersekse, aseksueel en panseksueel.

De sport is daar nog niet mee klaar, zo is van de week eens te meer gebleken. Even een stand van zaken. Lesbische vrouwen zijn aanvaard en oververtegenwoordigd in de sport. Homomannen zijn niet overal aanvaard en zijn ondervertegenwoordigd. Lgb, tot hier geen probleem. Idem voor aseksueel en panseksueel. De discussies beginnen bij transgender, queer en intersekse.

Sport heeft nood aan duidelijke afspraken. Bijvoorbeeld reglementen: wie de meeste doelpunten scoort, wint. Minstens even belangrijk is de indeling in categorieën. Gewichtsklassen in vechtsporten, om die maar te noemen. Ook het binaire concept man/vrouw is een categorisering waarmee de hele topsport staat of valt.

Er zijn transgenders die op basis van een simpele mededeling willen overstappen van man naar vrouw, zich niet willen laten opereren. Die hebben alle recht om zich vrouw te voelen, maar de sport beschouwt ze als een gevaar omdat ze biologisch een man zijn gebleven. Zelfde verhaal voor sommige intersekse atleten. Noem het achterhaald genderhokjesdenken, de topsport kan niet zonder.

Deze week is in dat verband iets heel belangrijks gebeurd. De Zuid-Afrikaanse 800 meterloopster en intersekse atlete Caster Semenya heeft haar beroepsprocedure verloren. Ze was door een eerder vonnis van het Arbitragetribunaal voor de Sport (TAS) verplicht haar testosteronniveau tot onder 5 nanomol te laten dalen.

Dat weigert Semenya en dus mag ze geen wedstrijden meer lopen. Ze is een 46,XY DSD, wat staat voor een groep hormonale 'afwijkingen', de DSD betekent *disorders of sex development*. Ze produceert opvallend meer mannelijke hormonen dan de gemiddelde vrouw en heeft daardoor brede, gespierde schouders, een diepe stem en een smal, pezig achterwerk. Semenya heeft net als de mannen een Y-chromosoom, wel een vagina, maar geen baarmoeder of eierstokken. Alsof deze info niet volstond, is nu ook gebleken dat ze een 5-ARD-type is. Het komt er kort door de bocht

op neer dat zij het enzyme heeft gemist waarmee ze een penis had moeten ontwikkelen. Of ze meer man is dan wel vrouw, is voer voor specialisten.

Deze zaak lijkt verloren voor Caster Semenya, tenzij ze hogerop gaat. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is een mogelijkheid, maar specialisten achten het weinig waarschijnlijk dat ze daar haar gelijk kan halen. Vanuit menselijk oogpunt is dit een verschrikkelijk lot. Hoewel haar hele binnenarchitectuur op straat lag en ze niet meer mocht sporten zoals ze was geboren, doorstond Semenya haar lijdensweg met klasse en stijl. Jammer, maar helaas voor haar: gerechtigheid is geschied. Of zoals het TAS al toegaf: het is een discriminatie van enkele zeldzame individuen, maar bedoeld om een hele grote groep te beschermen.

Vreemd genoeg blijven enkele organisaties ijveren voor het recht van elke non-binaire,

queer, transgender of DSD'er om sport te doen in de gendercategorie die zijzelf de meest geschikte vinden. Human Rights Watch is er zo een en de Verenigde Naties hebben ook al van zich laten horen, allebei niet gehinderd door al te veel kennis van zaken.

De heftigste medestanders van Semenya in dit debat zijn zwarten die een hormonale bovengrens voor vrouwen zien als één groot racistisch complot. Het klopt dat het hele podium van de laatste olympische 800 meter (drie zwarte Afrikaanse vrouwen) door die biologische bovengrens getroffen is. Onder de blanke medestanders bevinden zich dan weer heel veel vrouwen. Die zien de Semenya-ruling als een complot van oudere blanke mannen, terwijl de opdeling mannen/vrouwen precies de vrouw beschermt.

De discussie duurt nu al van 2009 en deze oudere blanke man wordt daar een beetje moe van. Er zijn drie mogelijke oplossingen:

- Aanvaardden dat voor het hoger belang de rechten worden geschonden van een miniem klein deel atleten door die uit te sluiten.
- Vrouwensport afschaffen en vervangen door één neutrale gendercategorie: mensensport. (Waarschuwing: dan wint de vrouw niks meer, ook niet Semenya.)
- Vrouwensport onderverdelen in meerdere categorieën, compleet met classificaties gebaseerd op testosteron.

Voor de eerste keer in de geschiedenis van de sport mogen de vrouwen dit helemaal zelf uitzoeken. Succes ermee.

Het is een discriminatie van enkele zeldzame individuen, maar bedoeld om een hele grote groep te beschermen